

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v právnej veci žalobcu **Mgr. R. R., H. X., X. K.**, zastúpeného **JUDr. M. K., advokátom, H. X., X. K.** proti žalovanému **Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava** o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 918/2005-52 SKP zo dňa 17. februára 2006, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 6. júna 2007, č. k. 2S 175/2006 – 24, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 6. júna 2007, č. k. 2S 175/2006 - 24 **potvrzuje**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu, podľa § 250j ods. 1 OSP, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia č. 918/2005-52 SKP zo dňa 17. februára 2006, ktorým žalovaný ako odvolací správny orgán, potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Ministerstva Spravodlivosti Slovenskej republiky z 2. januára 2006 č. 918/2005-52 SKP, ktorým bol žalobca vyčiarknutý zo zoznamu správcov podľa § 41 zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákona o správcoch), pretože nezložil v zákonnej lehote, t. j. do 31.12.2005, správcovskú skúšku.

Po oboznámení sa s administratívnym spisom a vyhodnotení vyjadrení účastníkov, krajský súd poukázal okrem iného na to, že podľa zákona o správcoch sa advokát zapísaný do pôvodného zoznamu (podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 493/1991 Zb.) zapíše aj do nového zoznamu (§ 39 zákona o správcoch), pričom je povinný absolvovať podmienky pre zachovanie postavenia správcu, medzi inými aj povinnosť podrobiť sa preskúšaniu v zákonom stanovenej lehote. Uviedol tiež, že dôvodom nevyhovievania žalobcovmu návrhu na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ OSP bolo to, že nepovažoval ustanovenie § 41 zákona o správcoch za rozporné s ústavou, pretože stanovením podmienky vykonania skúšky v zákonom určenej lehote nešlo o novú, nepredvídateľnú a najmä nereálnu podmienku pre výkon funkcie

správcu. Na základe týchto skutočností žalobu zamietol a neúspešnému žalcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, poukazujúc na to, že prvostupňový súd neakceptovaním jeho návrhu na konanie o súlade **právnych predpisov** (podľa § 246c v spojení s § 109 ods. 1 písm. b/ OSP), a to právnej úpravy § 41 zákona o správcoch s ústavou zaťažil konanie inou vadou, čo by malo mať za následok nesprávne právne posúdenie veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ a f/ OSP). Preto z obsahu jeho odvolania bolo zrejmé, že sa v ďalšom domáha vyvolania konania o súlade právnych predpisov podľa článku 125 ústavy.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 11.2.2008 uviedol, že má za to, že žalobca tu konštatuje rozpor argumentácie prvostupňového súdu s platným právnym stavom a Ústavou Slovenskej republiky, že v predmetnej veci na podporu svojich tvrdení neuviedol nové argumenty, preto žiada, aby odvolací súd odvolanie v plnom rozsahu zamietol a napadnutý rozsudok potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 3 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa zákonného ustanovenia § 247 ods.1 OSP treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona.

Podľa § 250i ods. 1 OSP pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Za dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia v intenciách ustanovenia 250i ods. 1 OSP treba považovať také dôkazy, ktoré vedú k zisteniu, či skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania rozhodnutia správneho orgánu, bol pre rozhodnutie správneho orgánu postačujúci.

Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej právnej veci sa v zásade obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti správneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis.

Odvolací súd po preskúmaní zákonnosti predmetných rozhodnutí a jednotlivých postupov sa stotožnil so stanoviskom žalovaného, že žalobca žiadnym právne relevantným dôkazom nepreukázal splnenie podmienky na zápis do nového zoznamu správco.

Správcom sa rozumie právnická osoba alebo fyzická osoba zapísaná v zozname správcov, ktorý zo zákona vedie Ministerstvo spravodlivosti SR, pričom zápisom do zoznamu správcov vzniká zapísanej osobe oprávnenie vykonávať správcovskú činnosť (§ 1, 2 a 3 zákona č. 8/2005 Z. z.).

Uvedený zoznam správcov bol zriadený účinnosťou zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch (t. j. 1. júla 2005). Zo zákona (ex lege) sa správcami stali osoby **zapísané** do tohto zoznamu, a to advokáti, ktorí boli k tomuto dňu evidovaní v zoznamoch vedených tromi krajskými konkurznými súdmi (zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní a vykonávacej vyhlášky č. 493/1991 Zb.), (tiež tzv. starý zoznam správcov).

Podmienkou, aby osoba zapísaná do tzv. starého zoznamu správcov sa stala osobou zapísanou do zoznamu správcov vedeného ministerstvom spravodlivosti bolo, aby ku dňu účinnosti zákona č. 8/2005 Z. z. mala právne postavenie advokáta a súčasne bola zapísaná v tzv. starom zozname správcov. Podľa zák. č. 8/2005 Z. z. v platnom znení, bol správca povinný splniť povinnosti, uložené v časti prechodné ustanovenia, a to § 39, § 40, § 41 až § 43 uvedeného právneho predpisu. Tieto povinnosti je možné charakterizovať v kontexte cit. ustanovení ako podmienky pre jeho ďalšie zotrvanie v tzv. novom zozname. V prípade ich nesplnenia preto zákon upravoval postup orgánov štátnej správy, a to vyčiarknutie zo zoznamu správcov.

Zákon č. 8/2005 Z. z. z 9.12.2004 v znení zákona č. 330/2007 Z. z. v časti prechodné ustanovenia v § 39 definoval postavenie správcu vo vzťahu k zoznamu podľa doterajších predpisov zákona č. 328/1991 Zb. ako aj vo vzťahu k zoznamu vedenom podľa zákona č. 8/2005 Z. z. zavádza nový pojem „nový zoznam správcov“. Na základe uvedeného ustanovenia je preto možné konštatovať, že advokáti, ktorí boli zapísaní do zoznamu správcov, vedenom konkurznými súdmi, sa stávajú osobami zapísanými do nového zoznamu, ich zotrvanie v tomto zozname je však podmienené splnením ďalších podmienok, ktoré je možné definovať ako povinnosti ustanovené v § 40, § 41, § 42 a § 43.

Prvou povinnosťou bolo oznámiť ministerstvu spravodlivosti adresu kancelárie, ktorá sa navrhuje zapísať do zoznamu správcov, a doložiť jej zriadenie listom vlastníctva alebo nájomnou zmluvou do 30 dní od účinnosti zákona, ďalšou povinnosťou bolo preukázať ministerstvu uzavretie poisťovnej zmluvy a predložiť ministerstvu spravodlivosti odpis registra trestov nie starší ako tri mesiace a čestné vyhlásenie o splnení predpokladov na dôveryhodnosť podľa § 21 ods. 3 písm. b/ zákona č. 8/2005 Z. z. do 60 dní od účinnosti zákona a poslednou povinnosťou bolo úspešne zložiť správcovskú skúšku do 31. decembra 2005.

V prípade, že niektorá z uvedených povinností nebola splnená v zákonom ustanovenej lehote, zákon č. 8/2005 Z. z. uložil ministerstvu spravodlivosti povinnosť bez zbytočného odkladu vyčiarknuť takúto osobu z nim vedeného zoznamu správcov (§ 39 a nasl. zákona č. 8/2005 Z. z.). Pokiaľ ide o osobu, ktorá bola zapísaná do tzv. starého zoznamu správcov avšak nebola advokátom, takáto osoba sa nestala zo zákona zapísanou do nového zoznamu správcov vedeného ministerstvom spravodlivosti.

Postup súdu pri vyčiarknutí správcu zo zoznamu, je preto v súlade so zákonom č. 8/2005 Z. z. a to z dôvodu, že správca mal povinnosť úspešne zložiť správcovskú skúšku v lehote do 31.12.2005 (§ 41 zákona č. 8/2005 Z. z.). Neúčast' na skúške, resp. jej neabsolvovanie z iného dôvodu, preto zakladá zákonný dôvod vyčiarknutia uvedeného správcu zo zoznamu správcov a tým zánik jeho postavenia pre účely vykonávania správcovskej činnosti, ako aj zánik jeho postavenia ako osoby správcu (§ 1 zákona č. 8/2005 Z. z.). Z dikcie § 1 čl. I zákona č. 8/2005 Z. z. je možné vyvodiť definíciu správcu a to ako osoby, ktorá vykonáva činnosť v konkurznom konaní, reštrukturalizačnom konaní alebo konaní o oddĺžení podľa osobitného predpisu. Vykonávanie činnosti v konkurznom konaní,

reštrukturalizačnom konaní a v konaní o oddlžení, predpokladá zápis v zozname správcov pri ustanovení správcu do funkcie postupom, ktorý upravuje § 40 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácií. *„Správca v konkurznom konaní ustanovuje súd uznesením, za správca môže ustanoviť len osobu zapísanú do zoznamu správcov. Súd ustanoví správca na základe náhodného výberu pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom, to neplatí ak ide o ustanovenie správca na návrh schôdze veriteľov.“*

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 8/2005 Z. z. je správca povinný mať zriadenú kanceláriu. Kanceláriu správca zriaďuje v obvode krajského súdu, v ktorom má záujem vykonávať správcovskú činnosť.

Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 8/2005 Z. z. do funkcie správcu možno v konkurznom, reštrukturalizačnom konaní, alebo v konaní o oddlžení podľa osobitného predpisu, ustanoviť len správca, ktorý má v obvode krajského súdu, v ktorom sídli príslušný konkurzný súd, zriadenú kanceláriu.

Na základe ustanovení zákona č. 8/2005 Z. z. je preto možné konštatovať, že správcom pre účely výkonu správcovskej činnosti, t. j. výkon funkcie správcu, je zápis do zoznamu ako aj splnenie podmienok, ktoré upravuje zákon pre zotrvanie uvedeného správcu v zozname. V danom prípade je to úspešné absolvovanie správcovskej skúšky v termíne do 31.12.2005. Na podporu stanoviska, že zápis do zoznamu správcov nie je nemennou skutočnosťou a v ďalšom nezakladá nemenný právny status pre osobu správcov, možno uviesť aj ustanovenie § 17 ods. 1 a 3: *„Riadne vykonávanie ďalšieho vzdelávania správca preukazuje získanými kreditnými bodmi. Riadne vykonanie ďalšieho vzdelávania vyhodnocuje ministerstvo k 20. decembru párneho kalendárneho roka. Ak správca za hodnotené obdobie nepreukáže získanie potrebného počtu kreditných bodov, ministerstvo nariadi preskúšanie správca.“*

Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 8/2005 Z. z. ministerstvo môže nariadiť preskúšanie všetkých správcov, ak nastali zásadné zmeny právnej úpravy týkajúcej sa výkonu správcovskej činnosti. *Účelom preskúšania je zistiť, či správca má potrebné právne vedomosti a schopnosti na riadny výkon správcovskej činnosti. **Preskúšanie sa vykoná rovnako ako správcovská skúška.***

Postavenie správcu konkurznej podstaty je preto možné charakterizovať alebo zaradiť medzi osobitné verejnoprávne orgány, ktorých činnosť reguluje ústredný orgán štátnej správy Ministerstvo spravodlivosti SR, a to v niekoľkých rovinách: z hľadiska vedenia zoznamu správcov, ako aj z hľadiska kompetencií disciplinárne správcov postihovať (štvrtá časť zákona: štátna správa vo výkone správcovskej činnosti § 19 a nasl. zákona č. 8/2005 Z. z.).

Správca konkurznej podstaty vykonáva svoju činnosť na základe osobitného zákona a to zákona č. 8/2005 Z. z., nemá postavenie závislého subjektu a teda nie je súčasťou zamestnaneckého vzťahu a jeho činnosť by nemala byť posudzovaná ani ako podnikanie.

Obdobne jeho postavenie je možné prirovnať k postaveniu exekútora, ktorý vykonáva svoju činnosť podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch v platnom znení.

Súdny exekútor preto podľa výkladu a legálnej definície jeho postavenia je osoba, ktorá sa podieľa na výkone súdnej moci v rozsahu čl. 142 ods. 1 Ústavy, ktorý ustanovuje, že súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach (str. 915 Justičná revue 6 - 9/2005).

Správca konkurznej podstaty preto vykonáva správu majetku úpadcu, ktorý spĺňa podmienky pre vyhlásenie konkurzu, reštrukturalizáciu alebo oddĺženie tak, ako ustanovuje zákona č. 7/2005 Z. z. v platnom znení. Je preto osobou, ktorá plní funkciu štátu v oblasti usporiadania majetkových pomerov dlžníka.

Podľa rozhodnutia Ústavného súdu ČR č. 403, ktorý dňa 25.6.2002 vydal **nález, ktorým zrušil ustanovenia § 5 ods. 1, § 8 ods. 3 zák. č. 328/1991 Sb. (zákon platný v ČR), pričom ako vyplýva z odôvodnenia „Výkon funkcie správcu konkurznej podstaty nie je súčasťou zamestnaneckého vzťahu a preto svojím obsahom ako i účelom a zmyslom na neho nepripadá ust. čl. 26 Listiny. Nie je ani podnikaním, ani vykonávaním inej hospodárskej činnosti, a teda nie je ho možné z hľadiska ústavného podriaďiť pod rámec vymedzený v čl. 26 Listiny.“**. Toto rozhodnutie je aplikovateľné aj pre rozhodovanie slovenských súdov.

Podľa čl. 13 Ústavy SR povinnosti **možno ukladať iba zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd**, zároveň aj na základe medzinárodnej zmluvy podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

Podľa cit. čl. Ústavy SR ods. 2 vyplýva, že **„medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto zmluvou len zákonom.“**

Podľa názoru odvolacieho súdu neobstoí právny názor žalobcu, ktorý spočíva v tom, že vidí rozdielny prístup pri zaobchádzaní s tzv. starými správcami a novými správcami. Táto regulácia v pozícií nového zákona v danom prípade zák. č. 8/2005 v kontexte zákona č. 7/2005 Z. z. je v súlade s čl. 13 Ústavy SR, podľa ktorého povinnosti možno ukladať iba zákonom, alebo na základe zákona v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Právo a sloboda sťažovateľa v danom prípade nebola porušená, pretože prejavom jeho vôle bolo, že sa nepodriadil preskúšaniu a tým spôsobil zákonný následok vyčiarknutia zo zoznamu správcov. Preskúšanie správcov slúži k zisteniu ich odborných vedomostí a kvalifikácií na to, aby mohli vykonávať činnosť pri majetkovom usporiadaní dlžníka, ktorý je v úpadku a teda, aby súd pri ustanovení správcu zo zoznamu, mal právnu istotu v tom, že daná osoba, ktorá bola informačnými prostriedkami vygenerovaná (vybraná) je dostatočne kvalifikovaná a znála problematiky na to, aby v konkrétnych konkurzných veciach mohla funkciu profesionálne s odbornou starostlivosťou zastávať a vykonávať. Súd pri ustanovení správcov uznesením nemá možnosť preskúmať ich kvalifikovanosť, preto je nevyhnutné, aby táto podmienka (predpoklad) bola preskúmateľná inými orgánmi, v danom prípade je týmto orgánom Ministerstvo spravodlivosti SR. V opačnom prípade by preto bolo nutné pripustiť, aby súd mohol sám rozhodovať o tom, akú osobu správcu do funkcie ustanoví, bez ohľadu na to, či bola vygenerovaná počítačovým systémom alebo nie.

Odvolací súd sa stotožnil aj s právnymi závermi v odôvodnení rozsudku krajského súdu, ktoré považuje za úplné a vecne správne. Práva sťažovateľa v kontexte uvedených skutočností neboli porušené a preto nebol žiaden dôvod prerušiť konanie na Krajskom súde v Bratislave a postúpiť vec na Ústavný súd SR.

Na uvedenom závere nič nemenil ani obsah podaného odvolania žalobcu, ktoré neobsahuje také nové tvrdenia a dôkazy, s ktorými by sa krajský súd doteraz nebol zaoberal.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd rovnako, ako aj krajský súd, považoval rozhodnutie žalovaného o zamietnutí rozkladu žalobcu za zákonné a preto rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí žaloby ako vecne správne s poukazom na ustanovenie § 219 v spojení s § 250ja ods. 4 veta druhá OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a s poukazom na § 246c veta prvá a § 224 ods. 1 OSP, nakoľko žalobca v odvolacom

konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprislúcha a ani mu v odvolacom konaní trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 26. marca 2008

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth